

DIALOG. Mogens Christensen tager udgangspunkt i det, der optager børnene, for læring skal efter hans mening foregå i dialog med elevens sind. Hvordan lyder vikingetiden? Hvordan lyder et rebs knirken mod træ? Hvordan lyder det, hvis man skal ofres i en mose? Hvordan lyder døden?

Foto: Jan Grarup

ORDFORKLARING OG TIPS

Struktureret kreativitet. Undervisningsmetode, hvor børn via leg og intuition skaber 'byggesten af lyd', som de under ledelse af en musikkyndig sætter sammen til en lille komposition. Målet er at berige og stimulere eleverne. Måske øger oplevelsen også deres motivation på andre områder.

Mozart-effekt. Begrebet bruges i flæng. Det vel nok mest omtalte forsøg blev udført af Frances H. Rauscher, hvor 36 studenter IQ blev mærkbart forbedret, efter at de havde lyttet til Sonate for to klaverer i D-dur (mere info på www.mozarteffekt.dk).

Kreativ Værkintrroduktion. Mogens Christensens bog (Folkeskolens Musiklærerforening) anviser, hvordan børn kan leve sig ind i Carl Nielsens musik.

Musikformidling.dk. Hjemmeside om kreative musikalske processer, koncertformidling, internetbaseret musikformidling og moderne kompositionsmusik i undervisningen.

Kan nogen forestille sig, hvordan man kan frembringe sådan en lyd? Prøv jer frem. Det skal være ligesom åndedrættet, ikke? Den der tror jeg til gengæld er rigtig god til det», siger han og lader en finger glide hen langs en guitarstreng.

Klare associationer

I løbet af kort tid har alle seks børn lavet både en banke- og en blæselyd. De byder ind med, hvad deres respektive instrumenter - guilo (franskbrød), gryde, metallofon, tamburin, blokfløjte og guitar - egner sig bedst til. Laver aftaler om fordeling, rækkefølge og afslutning samt overgang til ny lyd.

»Først nærmer vi os smedjen. Lyden bygges op, indtil vi bare er et lille stykke fra at gå bananas. Så går vi ned igen, indtil kun blæsebælgene står svagt tilbage, og

derpå glider vi over i lyde fra sejlskibe med blæst, bølger og reb, der giver sig. Den lyd er de der franskbrød gode til. Kom, lad os prøve det hele. Scenen er jeres«, repeterer han.

Bogstaver er ikke til stor nytte i beskrivelsen af lyd. Men de seks elever demonstrerer, at de på kort tid evner at lave en ny lille komposition ud af de byggesten af lyd, som de har udviklet i deres forskellige grupper. Og at de uden nævneværdig indblanding fra voksne kan opføre den på en 50 meter stor scene.

Overbevisende. Med lukkede øjne, tærelugt i næsen og vikingelyde i ørerne er det let at lade sig føre tilbage til forgangne tider. Familie og venner får torsdag samme chance på Karlslunde Skole.

annemette.grundtvig@pol.dk

have god tid, og det har været dejligt, at Mogens kom, for han er god til at fortælle, så man kan forstå det».

Fire stjerner

Mia Bagger: »Mine forældre blev meget interesserede, da jeg fortalte, at vi skulle lave vores eget musikstykke. Først spillede jeg på nogle papirer, som jeg viftede med, så det lød som fugle, men det blev for kedeligt, så jeg spurgte, om jeg måtte få et større in-

strument, og det måtte jeg gerne. Jeg er glad for, jeg valgte guitar. Jeg er vant til at høre noget lidt anderledes musik derhjemme. Vi hører f.eks. tit sådan en kunstner, der spiller klaver. Han har ikke tænkt over det, men spiller bare sådan du-lu-du-lu-lu-lu».

Jakob Bo Berzino: »Det er sjovt, fordi vi selv skal spille, så det giver nogle gode lyde. Det er meget anderledes, end hvis vi bare spiller almindeligt. Jeg kan bedst lide den her måde,

hvor man selv kan bestemme. Først skulle jeg spille på en fejebakke, men det gad jeg ikke, og så fandt jeg den gryde, som jeg har lavet min bedste lyd på.

En fra mit hold fandt en vinduesvisker, vi måtte bruge alle mulige ting. Det er sjovt, at vi må bruge vores fantasi. Jeg har den bedste i min familie indtil videre».

Tobias Inghardt Rolvung: »Jeg er ikke blevet komponist, men det har været godt at prø-

Ønskes: Forundringsparate børn

Det er vigtigere at stimulere børns kreativitet end evnen til at spille rent, mener Danmarks første professor i musikformidling.

MUSIK & MENING

ANNEMETTE GRUNDTVIG

Tonedøve forældre behøver ikke fortvivle over, at de ikke evner at lære deres børn at spille og forstå musik. Dels kan man hyre folk til den slags. Dels er kendskab til noder, akkorder og symfoniopbygning ikke en forudsætning for at udvikle den form for musikalitet, som professor i musikformidling Mogens Christensen brænder for.

Den kan alle bidrage til ved at vende vaner på hovedet, stille uventede spørgsmål, give børnenes egne udspil plads og frem for alt fjerne fokus fra det

BLÅ BOG

Komponist Mogens Christensen, 51 år. Blev sidste år landets første og hidtil eneste professor i musikformidling på Konservatoriet for Musik og Formidling i Esbjerg.

Ansvarsområde. Skal bl.a. opdyrke og udvikle det faglige indhold og undervisningsformer, når det gælder om at føre børn ind i musikens/kunstens verden.

Faglig baggrund. Uddannet med komposition, musikteori, musikhistorie og musikvidenskab som fag. Spænder vidt som komponist med bl.a. kammermusik, opera, symfoniske værker, vokalmusik og elektroakustisk.

Praksis. Har beskæftiget sig med børn, musik og kunst i alverdens sammenhænge. Deltog fra 1998-2000 i udviklingen af mange nytænkende børneprojekter sammen med de fem landsdelsorkestre. Har besøgt 80-90 klasser landet over og stor erfaring med børnekomposition.

stramt målbare - fra resultater, nytteværdi og facitlister.

»Tiden skrider efter en flydende kunstnerisk tankegang som modvægt til Pisa, test og paratviden. Hvis vi i Vesten skal klare os i konkurrence med Østen, skal vi satse på kreativitet frem for kundskaber«, siger Mogens Christensen.

Det ved den del af hans klientel, som består af erhvervs virksomheder, men synspunktet er ikke så udbredt i skoleverdenen, hvor han forsøger at udbrede kendskabet til en ny undervisningsform.

Skabe - ikke kopiere

Den går kort fortalt ud på at delagtiggøre børn i musik ved at lade dem udtrykke sig personligt på samme måde, som de i billedkunst laver malerier og i dansk skriver stile.

At det trods alt er sværere at komponere et stykke musik end lave en kollage, stiller krav om, at en fagkyndig diskret står for den del af arbejdet. Men det ændrer ikke på grundtanken, at eleverne selv skaber byggestenene til værket. Begrebet kaldes også struktureret kreativitet.

»Det giver en enorm motivation, når børnene selv får lov til at udtrykke sig. De får et ejerskab til musikstykket, selv om jeg hjælper med at strukturere det, for jeg tager 100 procent udgangspunkt i deres oplæg«, forklarer komponisten, som ikke stiller sig i vejen

for, at de samtidig lærer noget kundskabsmæssigt.

»Tværtimod afprøver vi, om tværfaglige projekter med musik øger børns motivation for almindelige fag. Men læringen skal foregå i levende dialog med deres eget sind, for jeg er overbevist om, at den største udfordring i dette årtusinde er at bringe forskningsresultater i dialog med de sind, som skal behandle dem«.

Brug bredden

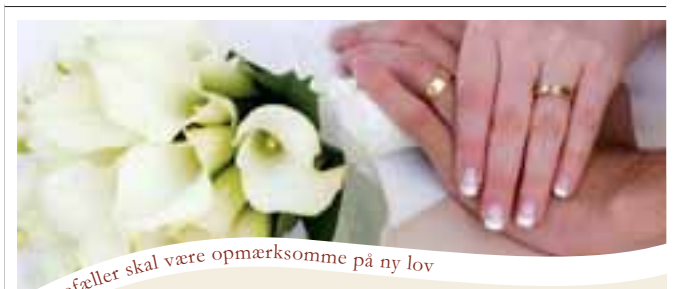
I det konkrete projekt med vikingetiden skønner Mogens Christensen, at 90 procent af eleverne går ind i det kunstneriske felt, som giver indre oplevelser af temaet. Han er sikker på, at de i mange år vil forbinde deres egen musik med vinger.

»De er betydeligt mere motiverede for at lære om vikingeskibe, togter og tro, fordi fakta er koblet sammen med oplevelser og fortællinger om mennesker. Myten om en slavinde, der frivilligt meldte sig til at blive mishandlet og ofret som led i et ritual for en høvding, lagde f.eks. op til en stærk snak om liv, død og lyden af død«.

Nogle kalder det Mozart-effekt, når musik øger børns indlæring. Det gør Mogens Christensen ikke. Han er optaget af evnen til at forundres, som Mozart givetvis ejede.

»Målet er at gøre børnene forundringsparate. De skal have lov at forholde sig frit til stoffet og ikke presses gennem en smal indlæringsstunel, der udelukker store dele af deres ressourcer«.

annemette.grundtvig@pol.dk

Ægtefæller skal være opmærksomme på ny lov

Er I gift?

Folketinget har vedtaget en ny lov, der betyder, at pensioner som udgangspunkt ikke længere skal deles ved en separation eller skilsmisse.

Hidtil har kapital- og ratepensioner skullet ligedeles, medmindre de var gjort til særeje. Dette ændres, når den nye lov træder i kraft den 1. januar 2007. Fra nytår kan den person, der står som ejer af pensionen, normalt beholde den uden deling, selv om I har fællesjeje.

Hvis I ønsker, at jeres kapital- og ratepensioner fortsat skal ligedeles ved separation og skilsmisse, skal I oprette en ægtepagt, som skal tinglyses i Personbogen.

Hos MinAdvokat.dk skræddersyer erfarne advokater alle typer ægtepagter til en fast pris på 2.250 kr. Dertil kommer tinglysningsafgiften på 1.400 kr.

www.minadvokat.dk

— Advokaten sparer tid og du sparer penge

